



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

7. Petrus habebat beneficium perexiguum, & tenue, & relinquebat sæpius recitationem Horarum Canoniarum, quæritur, an peccaverit, & teneatur ad resitutionem? Et quid, si quæras, quodnam censetur ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)



*circa finem, ad leg. Falcid.* Cum etiam, quia acceptum pro stipendio Missæ non habetur proprie ex beneficio, cum idem haberet, beneficiarius à quouis alio, quamvis beneficium non haberet; & hoc sine obligatione recitandi. ] Ita Escobar.

4. Dissplicet tamen, quòd ipse sententiam affirmatiuam Perfici, Palai, Lessij, Azorij, & aliorum; tanquam improbabilem damnet: non enim opinionem tantorum virorum existimo tali censura inurendam esse. Sufficiat nobis, nostram sententiam esse satis probabilem, quam, præter Doctores citatos, tenet doctus, & amicissimus Pater Franciscus de Lugo in principis moralibus part. 1. capit. 2. quæstion. 32. numer. 183. qui adducit Suarez, & Sanchez.

## RESOL. VII.

*Petrus habebat beneficium perexiguum, & tenuè, & relinquebat sapius recitationem Horarum Canonicarum, quæritur, an peccauerit, & teneatur ad restitutionem?*

*Et quid, si quæras, quòdnam censetur tenue beneficium: Et quis ratione fructuum illius non teneatur recitare Horas Canonicas, nec fructus restituere?*

*Et an saltem in dicto casu diebus festis, & Dominicis teneatur Officium diuinum recitare? Ex p. 2. tr. 12. Ref. 9.*

Sup. hoc in Ref. præterita, & in Ref. seq. & infra in Ref. 98. §. Et eandem nota

§. 1. **C**ommunis sententia docet, beneficium, quamuis tenue, obligare ad Horas Canonicas. Ita tenet Victorellus in *Summam Toleti, lib. 2. cap. 14.* Aloysius Riccius in *sua praxi, part. 2. resolut. 406.* Paulus Comitulus in *suis resp. moral. lib. 1. q. 68.* D. Antoninus *part. 3. tit. 13. cap. 4.* §. 1. Gauantus *commen. in rubr. Missalis, tom. 2. sect. 1. c. 4. num. 3.* Rosella *verb. Hora Canonica, num. 1.* Tabiena *verb. Hora, num. 2.* Arvilla *verb. Hora canonica, num. 1.* Syueller *verb. Hora, num. 3.* Nauarius *de oratione, c. 7. n. 37.* Conartruias *lib. 3. var. c. 1. §. 1. num. 8.* Béia in *respon. part. 1. cas. 55.* Gratius *dec. aur. p. 1. lib. 2. cap. 50. num. 18.* Summa Corona *part. 1. cap. 1. num. 92.* & ex recentioribus Gregorius de Valentia *tom. 3. dist. 6. quæst. 2. punct. 10.* Azorius *part. 1. lib. 10. cap. 3. q. 3.* Suarez *de relig. tom. 2. lib. 4. cap. 21. n. 4.* Reginaldus *tom. 2. lib. 30. tract. 3. sect. 1. n. 33.* Et ratio est: quia ut ait Medina *Cod. de orat. q. 7.* habetur in *cap. Clericus vitium, dist. 91.* Clericus, quem sui beneficij fructualere non possunt, quærat suo labore, & officio victum sine detrimento Officij sui: vbi Glossa *ver. vigiliis*, eandem sententiam tenet: quia talis Clericus sibi ipse præiudicium fecit, cum se propria sponte promoueri permisit: tum etiam, sicut vir contrahens cum muliere modicè dotata, tenetur semper, & vbiq; eam alere; sic beneficiatus tenetur, ait Glossa, officiare Ecclesiam, licet pauper sit. Secundo, Concilium Lateranense sub Leone X. *sess. 29. can. 9.* quemlibet habentem beneficium, siue cum cura, siue absque cura animatum, si post sex menses ab eo obtento omiserit dicere Officium diuinum, priuat fructibus ipsius beneficij, & obligat illos restituere fabricæ Ecclesiæ, vel pauperibus. Nec valet dicere, Concilium non esse extendendum ad habentem beneficium tenue; nam verba Concilij generalia sunt; & vbi non distinguit, nec nos distinguere debemus. Tertio quamuis beneficium sit tenue; gaudet tamen beneficiarius cæteris beneficiariorum priuilegijs: ergo, Hic intrat opinio Vasquez *Opusc. de benef. cap. 4. §. 1. n. 24.*

2. Sed, si aliquis contentiam sententiam sequi voluerit cum Azorio *ubi supra.* & Molfesio in *sum. tom. 1. tract. 5. cap. 3. num. 29.* non esse condemnandum censet: nam illam sequuntur doctissimi viri, Lessus, Ledesma, Sotus, Malderus, *ubi infra.* Atagonius in *2. 2. quæst. 83. art. 12.* Rodriguez in *sum. tom. 1. cap. 140. n. 3.* Vega in *sum. part. 1. c. 128. cas. 13.* & nouissimè Raphaël de la Torre in *2. 2. tom. 1. quæst. 83. de Horis canonicis, contr. 6. disput. & contr. 7. n. 16.* Nam, qui altari deservit, de altari viuere debet, iuxta Apost. 1. *Cor. 9.* ac proinde, qui Ecclesiæ seruit, de eius fructibus viuere debet. Ergo beneficium debet tribuere saltem bonam partem moderatæ sustentationis, alioquin beneficiatus non censetur esse beneficiatus.

3. Sed, si quæras, quòdnam censetur tenue beneficium, ut quis ratione fructuum illius non teneatur recitare Horas Canonicas? Respondet Sotus *1. 10. quæst. 5. art. 3.* quando non habet supra octo aureos. Lessius *lib. 2. cap. 34. dub. 3. 1. num. 169.* quando non suppeditat bonam partem tenuis sustentationis, verbi gratia, 15. vel 16. aureos. Plus addit Petrus Ledesma in *summa, part. 2. tract. 9. cap. 4. concl. 5. diff. 4. fol. mibi 563.* ait enim: *A mi parecer auuque el beneficio fuisse de diez seis ducados, y aun de ocinte, no lo obligaria a rezar.* Et tandem Malderus in *2. 2. D. T. bone, tract. 10. cap. 2. dub. 3.* existimat illud esse exiguum beneficium, quod tertiam partem mediocris sustentationis alicuius vulgaris Clerici non adæquat. Adverte tamen, quòd, licet Lessius, & Molfesius, *ubi supra*, obligent tales beneficiarios, qui tenue beneficium habent; aliquoties per annum dicere Horas Canonicas, verbi gratia, Festis, & Dominicis diebus, pro ratio dictauerit: tamen puto cum Maldero, *loco citato*, si Officium etiam in his diebus non recitauerint, non teneant ad restitutionem: quia non faciunt contra præceptum Ecclesiasticum, sed contra legem naturalem; quam legem etiam adimplerent non dicendo Officium diuinum, si suppleant hoc aliis orationibus, vel alio Dei cultu. Quod est maxime notandum ad tollendos scrupulos.

## RESOL. VIII.

*An in fructibus beneficij detur paruitas materia, ita ut non suffragat obligatio recitandi Horas Canonicas? Ex p. 5. tr. 5. Ref. 5.*

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Castus Pélous *tom. 2. dist. 1. punct. 1. §. 2. num. 9.* & ratio est, quia beneficium habens tenues fructus, verè est beneficium, quia est ius percipiendi fructus ex speciali titulo; sed beneficio absque vlla distinctione pinguis, vel tenuis, annexum est vnus recitandi ex Concil. Lateranensi. & ex Bulla Pij V. ergo. Consequenter & minor propositio videntur clare; maiorem proba; nam beneficium tenue reddit beneficiatum eodem modo exemptum, ac priuilegiatum, sicut beneficium pingue. Item suspensus à beneficio tam est suspensus à beneficio tenui, quam à pingui, ergo, &c. & ita hanc sententiam tenent plures, quos ego citavi in *part. 2. tract. 12. resolut. 9.*

2. Sed ibi affirmatiuam sententiam probabilè esse censui cum multis Doctores: pro quærationes nunc adducam. Confirmatur igitur hæc opinio primò, quia parum pro nihilo reputatur, videturque tenue beneficium pro nullo habendum, si